

Hej alla pedagoger på skolorna i Göteborg!

VI I SAMEFÖRENINGEN I GÖTEBORG HAR SKRIVIT ETT BREV TILL BARNEN I ÅRSKURS 4 - 6 PÅ SKOLORNA I GÖTEBORG OCH VI BEHÖVER ER HJÄLP ATT NÅ DEM. VI VILL ATT BARNEN SKA VETA ATT VI SAMER FINNS HÄR I GÖTEBORG TILLSAMMANS MED DEM. VI VILL OCKSÅ BERÄTTA OM VILKA VI ÄR OCH LITE OM SÁPMI.

Det finns många barn och vuxna med samisk bakgrund i Göteborg, som inte alltid känner igen sig i den bild av samer som är vanligt förekommande på skolor och förskolor i Göteborg. Vi ser att de frågor som är viktiga för oss samer inte alltid får så stort utrymme och att man pratar mer om vilka vi var än vilka vi är idag. Undervisningen om samer får konsekvenser, på gott och ont, för samer i Göteborg och i Sápmi. Kanske kan sättet man pratar om oss under skolgången påverka möjligheterna för barn med samiskt påbrå att identifiera sig som samer?

Vi har gjort intervjuer med pedagoger och rektorer för att bilda oss en uppfattning om vilken uppfattning om samer och Sápmi som pedagoger har i skolor och förskolor och som därför färgar undervisningen om samer och inkluderingen av samiska barn. Undervisningen har ofta ett historiskt perspektiv och ett mycket litet inslag av hur det är att vara same idag. Vi vill därför stötta er i detta arbete genom att berätta lite om vilka vi är och om vilka frågor som är viktiga för oss.

Många är idag nyfikna på sitt samiska ursprung och har frågor om det. Under många år har det varit svårt att vara same. Det har inte alltid varit enkelt att vara i minoritet och att leva i Sápmi eftersom vårt land, det område där vi har våra rötter, har varit och är eftertraktat av många. Det här är en viktig del av den samiska och svenska historien och kunskaper om detta är därför viktigt för att förstå den samiska minoriteten idag.

I brevet till barnen vill vi berätta om oss här och nu. Vi samer i Göteborg är väldigt olika, några har bott utanför Sápmi i generationer, andra är nyinflyttade till Göteborg. Några talar samiska, har nära till samisk kultur och samiska näringar. Andra har det samiska på längre avstånd, kan inte tala samiska, har inte stora kunskaper om renskötsel, historia och religion mm. De flesta har inte traditionella kläder (koltar) eller andra samiska attribut.

Vi hoppas att brevet lyckas förmedla våra tankar och att det kan vara en del av er undervisning om samer. Vi hoppas även att de samiska barn som går på Göteborgs skolor ska känna igen sig och känna sig värdefulla som samer, oavsett hur de väljer att identifiera och uttrycka sitt samiska ursprung.

Om bemötande och inkludering

Tänk på att det kan finnas ett barn eller en förälder med samiskt ursprung i klassen och att barnet eller föräldern identifierar sig som same på sitt sätt, kanske har de det samiska på längre avstånd, det är det många samer i Göteborg som har.

Den svenska minoritetspolitiken har i många år varit begränsande, vilket har påverkat samer i generationer. Det är inte alldeles lätt att identifiera sig som same om bilden av en same är exotisk och främmade. Ha detta i åtanke vid undervisning och bemötande: Vi är här och nu, vi är olika.

Läroplanen, Lpo22

I grundskolans, förskoleklassens och fritidshemmets läroplan Lpo22 beskrivs skolans uppdrag. Här kan vi läsa om att skolan ska främja förståelse och respekt för andra människor, att skolan är en social och kulturell mötesplats och att lärandet och kunskapsutvecklingen ska ta sin utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Skolan ska aktivt motverka diskriminering av personer eller grupper. (Lpo22)

För att lyckas med läroplanens beskrivning av skolans skyldigheter när det gäller de samiska barn som går i skolorna i Göteborg behöver alla i skolan ha kunskaper om Sápmi, den samiska minoriteten och den svenska minoritetspolitiken för att kunna förstå och möta de samer som finns i Göteborg idag. Vi inser att det kan vara svårt att göra det utan att ha kunskaper om oss samer och om Sápmi, förr och nu. Vi hoppas kunna hjälpa er i detta uppdrag och påminna er om att vi finns med hjälp av detta brev.

I Läroplanen, Lpo22 beskrivs även att elever under grundskolan ska: "har fått kunskaper om de nationella minoriteternas (judar, romer, urfolket samerna, sverigefinnar och tornedalingar) kultur, språk, religion och historia" När det gäller dessa aspekter är det viktigt att skolan inte bara fokuserar på företeelser som ligger långt bak i tiden. För oss är det viktigt att man kopplar ihop vår historia med den svenska kolonialiseringen av Sápmi och förstår vilka konsekvenser det har fått för oss samer och för näringar i Sápmi.

Vi vill inte vara en exotisk minoritetsgrupp som man kan berätta om som om vi vore sagofigurer Vi önskar att ni ska lära känna oss, förstå oss, vår kultur och hur vår egna och vår gemensamma historia har påverkat vilka vi är idag.

Dearvvuodaiguin / med vänlig hälsning

Sameföreningen i Göteborg

Kontaktperson för projektet:

Lena Thornéus

e-post: projekt@sameforeningen.se